

Utorak, 7. lipnja 2016.

P8_TA(2016)0247

Novi savez za sigurnost opskrbe hranom i ishranu

Rezolucija Europskog parlamenta od 7. lipnja 2016. o Novom savezu za sigurnost opskrbe hranom i ishranu (2015/2277(INI))

(2018/C 086/02)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Sastanak na vrhu Ujedinjenih naroda o održivom razvoju i zaključni dokument koji je Opća skupština donijela 25. rujna 2015. pod nazivom „Promijeniti svijet: program održivog razvoja do 2030.“, a posebice cilj 2. ciljeva održivog razvoja koji su u njemu utvrđeni, odnosno iskorjenjivanje gladi, osiguranje sigurnosti hrane i poboljšane ishrane te promicanje održive poljoprivrede ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Pariški sporazum potpisnica Konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama donesen 12. prosinca 2015. ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Sveobuhvatni program za razvoj afričke poljoprivrede (CAADP) koji je Afrička unija (AU) usuglasila 2002. ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir sastanak na vrhu šefova država AU-a održan u Maputu (Mozambik) 2003., na kojem su se vlade AU-a dogovorile da će u poljoprivredni sektor uložiti više od 10 % svojih ukupnih nacionalnih proračunskih sredstava ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir skupštinu šefova država i vlada AU-a iz srpnja 2012., na kojoj je 2014. proglašena „godinom poljoprivrede i sigurnosti opskrbe hranom u Africi“ ⁽⁵⁾, čime se obilježila deseta obljetnica donošenja CAADP-a,
- uzimajući u obzir u obzir izjavu o „Ubrzanom poljoprivrednom rastu i preobrazbi radi zajedničkog blagostanja i unapređenja izvora zarade“, donesenu 27. lipnja 2014. na sastanku na vrhu šefova država AU-a održanom u Malabu (Ekvatorijalna Gvineja), kojim su se vlade AU-a ponovno obvezale da će najmanje 10 % javne potrošnje usmjeriti na poljoprivredu ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir inicijativu iz Aquile skupine G8 o sigurnosti opskrbe hranom iz 2009. ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir okvir i smjernice za zemljišnu politiku u Africi, donesene na Zajedničkoj konferenciji ministara poljoprivrede, zemljišta i stočarstva održanoj u travnju 2009. u Adis Abebi ⁽⁸⁾, kao i izjavu o „Zemljišnim pitanjima i problemima u Africi“ ⁽⁹⁾, koju su šefovi država AU-a donijeli na sastanku na vrhu održanom u Sirti (Libija) u srpnju 2009., a kojom se potiče učinkovita provedba okvira i smjernica,
- uzimajući u obzir Vodeća načela o zemljišnim ulaganjima velikih razmjera u Africi, donesena na sastanku Zajedničke konferencije ministara poljoprivrede, ruralnog razvoja, ribarstva i akvakulture AU-a održanom u Adis Abebi 1. i 2. svibnja 2014. ⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ Rezolucija Opće skupštine UN-a A/RES/70/1.

⁽²⁾ UN FCCC/CP/2015/L.9/Rev.1.

⁽³⁾ <http://www.nepad.org/system/files/caadp.pdf>

⁽⁴⁾ Assembly/AU/Decl.7(II).

⁽⁵⁾ Assembly/AU/Decl.449(XIX).

⁽⁶⁾ Assembly/AU/Decl.1(XXIII).

⁽⁷⁾ <http://www.ifad.org/events/g8/statement.pdf>

⁽⁸⁾ <http://www.uneca.org/publications/framework-and-guidelines-landpolicy-africa>

⁽⁹⁾ Assembly/AU/Decl.1(XIII) Rev.1.

⁽¹⁰⁾ <http://www.uneca.org/publications/guiding-principles-large-scale-land-based-investments-africa>

Utorak, 7. lipnja 2016.

- uzimajući u obzir izjavu afričkih organizacija civilnog društva iz svibnja 2013. naslovljenu „Modernizacija afričke poljoprivrede – tko od nje ima koristi?” ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Deklaraciju iz Djiminija koju su 13. ožujka 2014. donijele organizacije zapadnoafričkih malih zemljoposjednika ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir „Dobrovoljne smjernice za pružanje potpore postupnom ostvarivanju prava na odgovarajuću hranu u kontekstu nacionalne sigurnosti opskrbe hranom” koje je 2004. donijela Organizacija za prehranu i poljoprivredu (FAO) ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir izvješće Međunarodne procjene poljoprivredne znanosti i tehnologije za razvoj (IAASTD) pod nazivom „Poljoprivreda na raskrižju” ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966. ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Konvenciju o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) iz 1979. ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir Afričku povelju o ljudskim pravima i pravima naroda iz 1987. ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir Deklaraciju UN-a o pravima autohtonih naroda iz 2007. ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir Osnovna načela i smjernice UN-a o deložacijama i raseljavanju radi razvoja iz 2007. ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir Vodeća načela o poslovanju i ljudskim pravima koja je 2011. potvrdilo Vijeće UN-a za ljudska prava ⁽¹⁰⁾, kao i Smjernice OECD-a za multinacionalna poduzeća ažurirane 2011. ⁽¹¹⁾,
- uzimajući u obzir Partnerstvo iz Busana za učinkovit razvoj iz 2011. ⁽¹²⁾,
- uzimajući u obzir Dobrovoljne smjernice o odgovornom upravljanju zemljišnim, ribarstvenim i šumskim resursima ⁽¹³⁾,
- uzimajući u obzir Međunarodnu konvenciju za zaštitu novih biljnih sorti (Konvencija UPOV) iz 1991. ⁽¹⁴⁾,
- uzimajući u obzir Međunarodni ugovor o biljnim genetskim resursima za hranu i poljoprivredu iz 2001. ⁽¹⁵⁾,
- uzimajući u obzir Konvenciju o biološkoj raznolikosti iz 1992. i pridruženi Protokol iz Kartagene o biosigurnosti iz 2000. te Protokol iz Nagoye o pristupu genetskim resursima te pravednoj i pravičnoj podjeli dobiti koja proizlazi iz njihova korištenja iz 2010. ⁽¹⁶⁾,
- uzimajući u obzir afrički model zakona o biosigurnosti ⁽¹⁷⁾,

⁽¹⁾ <http://acbio.org.za/modernising-african-agriculture-who-benefits-civil-society-statement-on-the-g8-agra-and-the-african-unions-caadp/>

⁽²⁾ https://www.grain.org/bulletin_board/entries/4914-djimini-declaration

⁽³⁾ <http://www.fao.org/docrep/009/y7937e/y7937e00.htm>

⁽⁴⁾ <http://www.unep.org/dewa/Assessments/Ecosystems/IAASTD/tabid/105853/Default.aspx>

⁽⁵⁾ https://treaties.un.org/pages/ViewDetails.aspx?src=IND&mtdsg_no=IV-4&chapter=4&lang=en

⁽⁶⁾ <http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/>

⁽⁷⁾ <http://www.achpr.org/instruments/achpr/>

⁽⁸⁾ http://www.un.org/esa/socdev/unpfi/documents/DRIPS_en.pdf

⁽⁹⁾ <http://www.ohchr.org/EN/Issues/Housing/Pages/ForcedEvictions.aspx>

⁽¹⁰⁾ <https://www.unglobalcompact.org/library/2>

⁽¹¹⁾ <http://www.oecd.org/corporate/mne/oecdguidelinesformultinationalenterprises.htm>

⁽¹²⁾ <http://www.oecd.org/development/effectiveness/busanpartnership.htm>

⁽¹³⁾ <http://www.fao.org/nr/tenure/voluntary-guidelines/en/>

⁽¹⁴⁾ <http://www.upov.int/upovlex/en/conventions/1991/content.html>

⁽¹⁵⁾ <http://www.planttreaty.org/>

⁽¹⁶⁾ <https://www.cbd.int/>

⁽¹⁷⁾ <http://hrst.au.int/en/biosafety/modellaw>

Utorak, 7. lipnja 2016.

- uzimajući u obzir Rezoluciju o zemljišnom zakonodavstvu u svrhu prehrambenog suvereniteta koju je donijela Frankofonska parlamentarna skupština 12. srpnja 2012. ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Rezoluciju o društvenim i ekološkim učincima nomadskog stočarstva u zemljama AKP-a koju je donijela Zajednička parlamentarna skupština AKP-a i EU-a u Adis Abebi 27. studenoga 2013. ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije „Politički okvir EU-a za pomoć zemljama u razvoju pri suočavanju s izazovima sigurnosti opskrbe hranom” ⁽³⁾ donesenu 31. ožujka 2010. i zaključke Vijeća o političkom okviru donesene 10. svibnja 2010. ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 28. svibnja 2013. o sigurnosti opskrbe hranom i ishrane ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Akcijski plan Komisije za ishranu iz srpnja 2014. ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 27. rujna 2011. o političkom okviru EU-a za pomoć zemljama u razvoju pri suočavanju s izazovima sigurnosti opskrbe hranom ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. prosinca 2013. o pristupu EU-a otpornosti i smanjenju rizika od katastrofa u zemljama u razvoju: pouke iz kriza u pogledu sigurnosti opskrbe hranom ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. ožujka 2014. o ulozi prava vlasništva, vlasništva nad imovinom i stvaranja bogatstva u iskorjenjivanju siromaštva i poticanju održivog razvoja u zemljama u razvoju ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. ožujka 2015. o „Tanzaniji, posebno o pitanju otimanja zemlje” ⁽¹⁰⁾,
- uzimajući u obzir Deklaraciju o konvergenciji borbe za zemlju i vodu objavljenu na Svjetskom socijalnom forumu održanom u ožujku 2015. u Tunisu ⁽¹¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 30. travnja 2015. naslovljenu „Expo 2015. u Milanu: nahraniti planet – energija za život” ⁽¹²⁾,
- uzimajući u obzir zahtjeve afričkog civilnog društva za uvrštenje tema neovisnosti u opskrbi hranom i prava na hranu na dnevni red sastanka na vrhu čelnika država skupine G-7 održanom u lipnju 2015. u Njemačkoj ⁽¹³⁾,
- uzimajući u obzir Milansku povelju ⁽¹⁴⁾, nastalu u okviru Svjetske izložbe Expo 2015. naslovljene „Prehrana planeta, energija života”, koju je potpisalo više od milijuna šefova država, vlada i običnih građana, a kojom se svaki građanin, udruga, poduzeće i nacionalna ili međunarodna institucija poziva da preuzme vlastitu odgovornost kako bi se budućim naraštajima jamčilo da mogu ostvarivati pravo na hranu te koja obuhvaća obvezujuće zadaće za jamčenje stvarnoga prava na hranu u svijetu,

⁽¹⁾ http://apf.francophonie.org/IMG/pdf/2012_07_session_58_Resolution_Regulation_du_foncier.pdf

⁽²⁾ SL C 64, 4.3.2014., str. 31.

⁽³⁾ COM(2010)0127.

⁽⁴⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/114357.pdf

⁽⁵⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/EN/foraff/137318.pdf

⁽⁶⁾ SWD(2014)0234.

⁽⁷⁾ SL C 56 E, 26.2.2013., str. 75.

⁽⁸⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0578.

⁽⁹⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0250.

⁽¹⁰⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0073.

⁽¹¹⁾ <http://viacampesina.org/en/index.php/main-issues-mainmenu-27/agrarian-reform-mainmenu-36/1775-declaration-of-the-global-convergence-of-land-and-water-struggles>

⁽¹²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0184.

⁽¹³⁾ <http://afsafrica.org/wp-content/uploads/2015/05/AFSA-Demands-to-the-Germany-G7-Presidency-Agenda.pdf>

⁽¹⁴⁾ http://carta.milano.it/wp-content/uploads/2015/04/English_version_Milan_Charter.pdf

Utorak, 7. lipnja 2016.

- uzimajući u obzir činjenicu da je Odbor UN-a za svjetsku sigurnost opskrbe hranom adekvatan forum za postizanje međunarodnog sporazuma oko političkih smjernica u vezi s tim pitanjem te da sve uključene strane ondje imaju pravo glasa,
  - uzimajući u obzir milanski Pakt o politici prehrane u urbanim sredinama od 15. listopada 2015. ⁽¹⁾ koji je promicao Grad Milano i koji je potpisalo 113 gradova u svijetu, a koji je predan glavnomu tajniku Ujedinjenih naroda Ban Ki-moonu i u kojem se ističe središnja uloga gradova u stvaranju politike o hrani,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 21. siječnja 2016. o stanju u Etiopiji ⁽²⁾,
  - uzimajući u obzir javno saslušanje o Novom savezu za sigurnost opskrbe hranom i ishranu (u daljnjem tekstu: Novi savez) koje je organizirao Odbor za razvoj 1. prosinca 2015. ⁽³⁾,
  - uzimajući u obzir studiju profesora Oliviera de Schuttera „Novi savez za sigurnost opskrbe hranom i ishranu u Africi” koju je naručio Odbor za razvoj, a Glavna uprava za vanjsku politiku objavila u studenome 2015. ⁽⁴⁾,
  - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za razvoj i mišljenje Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj (A8-0169/2016),
- A. budući da se Novim savezom za sigurnost opskrbe hranom i ishranu u Africi nastoji poboljšati sigurnost opskrbe hranom i ishrana na način da se 50 milijuna osoba u supsaharskoj Africi pomogne da do 2020. izađu iz siromaštva; budući da su države sudionice dogovorile okvire za suradnju država kojima se utvrđuju obveze radi olakšavanja privatnog ulaganja u poljoprivredni sektor u Africi;
- B. budući da je u posljednjih 30 godina u Africi zanemareno ulaganje u mala poljoprivredna gospodarstva te da je znatno porasla ovisnost o uvozu hrane država s niskim dohotkom, zbog čega su one postale osjetljive na fluktuacije cijena na međunarodnim tržištima;
- C. budući da postoji rizik da velikim javno-privatnim partnerstvima velika poljoprivredna poduzeća ostvare dominantan položaj u Africi i istisnu lokalna poduzeća;
- D. budući da se privatnim ulaganjima u okviru Novog saveza za sigurnost opskrbe hranom i ishranu u Africi utjecalo na živote više od 8,2 milijuna malih poljoprivrednika i stvorilo više od 21 000 radnih mjesta na kojima žene predstavljaju više od polovice zaposlenih;
- E. budući da je nakon prehrambene krize 2008. globalno prepoznata potreba pružanja potpore malim poljoprivrednicima koji proizvode hranu za domaća tržišta;
- F. budući da je pokretanje programa strukturnih prilagodbi početkom osamdesetih godina dvadesetog stoljeća doprinijelo razvoju poljoprivrede orijentirane na izvoz u kojoj prioritet postalo povećanje proizvodnje komercijalnih usjeva za globalna tržišta; budući da ta orijentacija pogoduje velikim, iznimno kapitaliziranim i mehaniziranim oblicima proizvodnje, dok su mala poljoprivredna gospodarstva relativno zanemarena;
- G. budući da će u budućnosti međunarodna tržišta biti nestabilnija; budući da države ne bi trebale preuzimati rizik prekomjerne ovisnosti o uvozu nego ponajprije ulagati u domaću proizvodnju hrane kako bi razvile otpornost;
- H. budući da bi obiteljski poljoprivrednici i maloposjednici trebali biti u središtu djelovanja Novog saveza za sigurnost opskrbe hranom i ishranu u Africi;
- I. budući da sigurnost opskrbe hranom u zemljama u razvoju većinom ovisi o održivom iskorištavanju prirodnih resursa;

⁽¹⁾ <http://www.foodpolicymilano.org/wp-content/uploads/2015/10/Milan-Urban-Food-Policy-Pact-EN.pdf>

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0023.

⁽³⁾ <http://www.europarl.europa.eu/committees/en/deve/events.html?id=20151201CHE00041>

⁽⁴⁾ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/535010/EXPO_STU\(2015\)535010_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/535010/EXPO_STU(2015)535010_EN.pdf)

Utorak, 7. lipnja 2016.

- J. budući da je cilj takozvanih „polova rasta” privlačenje međunarodnih ulagača stavljanjem zemljišta na raspolaganje velikim privatnim poduzećima i budući da se to ne smije provoditi na štetu obiteljskih poljoprivrednika;
- K. budući da sporazumi o Novom savezu ne sadrže konkretne pokazatelje o gladi i neishranjenosti;
- L. budući da su obiteljski poljoprivrednici i mali zemljoposjednici pokazali da su sposobni diversificirati proizvodnju i povećati proizvodnju hrane na održiv način primjenom poljoprivredno-ekoloških praksi;
- M. budući da monokulture povećavaju ovisnost o kemijskim gnojivima i pesticidima, dovode do snažne degradacije zemljišta i pridonose klimatskim promjenama;
- N. budući da je poljoprivreda odgovorna za barem 14 % ukupne godišnje emisije stakleničkih plinova, ponajprije zbog korištenja dušičnih gnojiva;
- O. budući da se, iako postoje različiti oblici prava posjedovanja zemlje (običajno, javno i privatno), u Novom savezu u pogledu prava posjedovanja poziva gotovo isključivo na vlasništvo nad zemljištem;
- P. budući da će 2050. godine 70 % svjetskoga stanovništva živjeti u velikim gradovima i da će prehrana sve više postajati pitanje koje zahtijeva odgovor i na globalnoj i na lokalnoj razini;
- Q. budući da stjecanje vlasništva nad zemljištem nije jedino jamstvo zaštite od izvlaštenja zemljišta i preseljavanja;
- R. budući da je spolna dimenzija iznimno važna u pogledu ulaganja u poljoprivredu u Africi; budući da postoji duga povijest diskriminacije žena na ruralnim područjima kada je riječ o pristupu raznim proizvodnim sredstvima, među ostalim zemljištu, zajmovima, sirovinama i uslugama;
- S. budući da je potpora koja se pružala u poljoprivredi donedavno bila usmjerena na usjeve za izvoz, kojima su upravljali muškarci, a da su žene većinom bile zadužene za proizvodnju hrane za prehranjivanje obitelji;
- T. budući da je prema procjenama FAO-a na svijetu izgubljeno oko 75 % genetske raznolikosti biljaka; budući da nas globalna genetska erozija čini izloženijima klimatskim promjenama i pojavi novih nametnika i bolesti;
- U. budući da su nadzor i vlasništvo nad sjemenom te njegova dostupnost od ključne važnosti za sigurnost opskrbe hranom siromašnih poljoprivrednika;
- V. budući da bi se pravo poljoprivrednika na umnožavanje, uporabu, razmjenu i prodaju vlastitog sjemena trebalo zaštititi;
- W. budući da je rješavanje afričkog problema nedostatka hranjivih tvari u ishrani ključno za Program održivog razvoja; budući da je loša ishrana uzrokovana nizom međusobno povezanih procesa koji obuhvaćaju zdravstvenu skrb, obrazovanje, sanitarni sustav i higijenu, dostupnost resursa, emancipaciju žena i drugo;
- X. budući da se obvezama preuzetima u sklopu Okvira za suradnju država o regulatornim reformama u sektoru sjemena žele ojačati prava oplemenjivača bilja nauštrb trenutno postojećih sustava opskrbe sjemenja o kojima najsiromašniji poljoprivrednici u velikoj mjeri i dalje ovise;

Ulaganje u poljoprivredu u Africi i ispunjenje ciljeva održivog razvoja

1. naglašava da je nekoliko okvira za suradnju država usmjereno na razvoj posebnih gospodarskih područja u cilju povećanja ulaganja preko inicijativa koje se kreću od cestovnih ili energetske infrastrukture do poreznih i carinskih režima te režima posjedovanja zemlje; ističe također da je potrebno usredotočiti se na poboljšanje pristupa vodi, kvalitetnije obrazovanje u području ishrane i dijeljenje strategija najboljih praksi;

Utorak, 7. lipnja 2016.

2. primjećuje da su politike ulaganja u poljoprivredu većinom usredotočene na stjecanje velikih zemljišta te na poljoprivredu usmjerenu na izvoz koja uglavnom nije u dodiru s lokalnim gospodarstvima; isto tako napominje da razvoj ekstenzivnog navodnjavanja u ciljanim geografskim područjima ulaganja iz Novog saveza može smanjiti dostupnost vode drugim korisnicima poput malih poljoprivrednika ili stočara; ističe da u tim okolnostima treba kritički preispitati i poboljšati kapacitete velikih javno-privatnih partnerstva za davanje doprinosa smanjenju siromaštva i sigurnosti opskrbe hranom; naglašava da bi strategije ulaganja u poljoprivredu trebalo povezati s razvojem lokalnih gospodarstava, što uključuje maloposjednike i obiteljske poljoprivrednike, kojima bi se tim strategijama pružala potpora; podsjeća na to da se u Smjernicama FAO-a o zemljištu preporučuje jamčenje sigurnog pristupa zemljištu za obitelji kako bi one mogle proizvoditi hranu za osobnu potrošnju i povećati dohodak domaćinstva; ističe da se ulaganja u zemljišta velikih razmjera u Africi trebaju temeljiti na tim smjernicama kako bi pristup zemljištu imali i maloposjednici i lokalne zajednice, čime se promiču ulaganja u lokalna mala i srednja poduzeća i jamči da javno-privatna partnerstva doprinose sigurnosti opskrbe hranom i smanjenju siromaštva i nejednakosti;
3. ističe da u proces donošenja odluka u sklopu okvira za suradnju nisu uključene sve zainteresirane strane, već da su, među ostalima, isključene ruralne zajednice, poljoprivredni radnici, mali poljoprivrednici, ribari i domorodački narodi te da nije poštovano njihovo pravo na sudjelovanje u tom procesu;
4. izražava žaljenje zbog činjenice da afričke organizacije civilnog društva nisu bile konzultirane prilikom pokretanja Novog saveza; ističe da bi sudjelovanje skupina koje nemaju sigurnu opskrbu hranom u politikama koje ih se tiču trebala postati osnova svih politika sigurnosti opskrbe hranom;
5. podsjeća da se Novi savez za sigurnost opskrbe hranom i ishranu u Africi obvezao na promicanje uključivog rasta koji se temelji na poljoprivredi te pruža podršku malim poljoprivrednim gospodarstvima i pomaže smanjiti siromaštvo, glad i pothranjenost; u tom smislu ističe da Novi savez za sigurnost opskrbe hranom i ishranu u Africi mora što više ograničiti korištenje umjetnog gnojiva i pesticida, s obzirom na posljedice na lokalne zajednice kao što su gubitak bioraznolikosti i erozija tla;
6. kritičan je prema pretpostavci da se korporativnim ulaganjem u poljoprivredu automatski poboljšava sigurnost opskrbe hranom i ishrana te smanjuje siromaštvo;
7. prima na znanje izvješće skupine G20 iz 2011. u kojem je naglašeno da bi se porezno uvjetovana ulaganja mogla pokazati kratkotrajnima; podsjeća na to da su brojne ankete o motivaciji ulagača pokazale da posebni porezni poticaji neutralno ili negativno utječu na njihove odluke o ulaganju ⁽¹⁾;
8. napominje da se poreznim poticajima, uključujući izuzeće od plaćanja poreza na dobit u posebnim gospodarskim područjima, afričke države lišava poreznih prihoda koji su mogli biti izvor važnih javnih ulaganja u poljoprivredu, a posebno u programe povezane sa sigurnošću opskrbe hranom i ishranom ⁽²⁾;
9. poziva vlade i donatore da obustave ili preispitaju sve politike, projekte i savjetodavne aktivnosti kojima se izravno potiče i omogućuje utrka za obradivim površinama preko iznimno nepravednih projekata i ulaganja ili kojima se neizravno potiče povećanje pritiska na zemlju i prirodne resurse i koji mogu biti uzrokom ozbiljnih kršenja ljudskih prava; poziva da potpora stoga pruži politikama kojima se štite, i određuju kao prioritete, potrebe malih proizvođača, posebno žena, i promiče održivo korištenje zemljištem;
10. upozorava na preuzimanje azijskog modela „zelene revolucije” iz šezdesetih godina stoljeća u Africi te zanemarivanje njegovih negativnih društvenih i ekoloških učinaka; podsjeća da je među ciljevima održivog razvoja i cilj promicanja održive poljoprivrede koji je potrebno ostvariti do 2030.;
11. sa zabrinutošću napominje da Novi savez u Malaviju promiče širenje proizvodnje duhana umjesto pružanja potpore razvijanju alternativnih sredstava za život u skladu s obvezama iz Okvirne konvencije Svjetske zdravstvene organizacije o nadzoru nad duhanom iz 2005. te obvezama preuzetima Programom održivog razvoja do 2030.;

⁽¹⁾ Mwachinga, E. (Skupina za globalno porezno pojednostavljenje, Grupa svjetske banke), *Results of investor motivation survey conducted in the EAC* („Rezultati ankete o motivaciji ulagača provedene u Istočnoafričkoj zajednici”), izlaganje predstavljeno u Lusaki 12. veljače 2013.

⁽²⁾ „Podrška razvoju učinkovitijih poreznih sustava” – izvješće MMF-a, OECD-a i Svjetske banke za radnu skupinu G20, 2011.

Utorak, 7. lipnja 2016.

12. potiče države članice EU-a da nastoje preobraziti Novi savez u istinski instrument održivog razvoja i instrument za pružanje potpore obiteljskim poljoprivrednim i lokalnim gospodarstvima u supsaharskoj Africi te podsjeća na to da obiteljski poljoprivrednici i mali zemljoposjednici proizvode otprilike 80 % svjetske hrane i da su odgovorni za više od 60 % zaposlenosti u supsaharskoj Africi;

13. sa zabrinutošću napominje da se okviri za suradnju država samo selektivno pozivaju na međunarodne standarde kojima je definirano odgovorno ulaganje u poljoprivredi te da se ne pozivaju ni na provedbu Dobrovoljnih smjernica FAO-a za pružanje potpore postupnom ostvarivanju prava na odgovarajuću hranu u kontekstu nacionalne sigurnosti opskrbe hranom iz 2004. ni na dužnosti privatnih ulagača kad je riječ o poštovanju ljudskih prava;

14. poziva EU i države članice da kao, ukupno gledano, najveći donatori razvojne pomoći u svijetu:

— zajamče da ulagači iz Europe poštuju, te ostale partnere iz saveza potiču da poštuju, prava lokalnih zajednica i potrebe malih poljoprivrednih gospodarstava, vodeći se u sklopu okvira za suradnju pristupom utemeljenim na poštovanju ljudskih prava, te jamčeći, među ostalim, i postojanje mjera za zaštitu okoliša, socijalnih prava, prava na zemljište, prava radnika i ljudskih prava te najveće standarde transparentnosti u pogledu svojih investicijskih planova;

— zajamče da se ulagači iz EU-a pri sklapanju ugovora o zapošljavanju vode socijalno odgovornom politikom i ne iskorištavaju svoju gospodarsku prednost na štetu radnika iz lokalnih zajednica;

— podrže i zalažu se za lokalna afrička poduzeća i dionike kao primarne aktere i korisnike inicijativa Novog saveza za sigurnost opskrbe hranom i ishranu;

— provedu nedavnu odluku WTO-a o ukidanju izvoznih poljoprivrednih subvencija koje narušavaju lokalna tržišta i uništavaju živote ljudi u zemljama u razvoju onemogućavanjem njihovih izvora zarade;

— uklone carinske prepreke koje afričke države odvrćaju od dodavanja vrijednosti lokalnim sirovinama;

15. poziva uključene države:

— da zajamče da se financijskim, poreznim i upravnim reformama neće osloboditi ulagače od pravednog doprinosa poreznoj osnovici uključenih država niti im se dati nepravedna prednost u odnosu na maloposjednike;

— da zajamče da njihove vlade zadržavaju pravo na zaštitu svojih poljoprivrednih i prehrambenih tržišta uvođenjem prikladnih carinskih i poreznih režima, koji su osobito potrebni u borbi protiv financijskih špekulacija i izbjegavanja plaćanja poreza;

— da usvoje politike kojima se promiče odgovorna trgovina i kojima se nastoje ukloniti carinske prepreke koje odvrćaju od regionalne trgovine;

Upravljanje, vlasništvo i odgovornost

16. podsjeća na obvezu koju su preuzele potpisnice Novog saveza za sigurnost opskrbe hranom i ishranu u Africi da se pridržavaju Dobrovoljnih smjernica FAO-a za pružanje potpore postupnom ostvarivanju prava na odgovarajuću hranu u kontekstu nacionalne sigurnosti opskrbe hranom i traži od potpisnica Novog saveza za sigurnost opskrbe hranom i ishranu u Africi da se obvežu na provedbu međunarodnih standarda kojima se definira odgovorno ulaganje u poljoprivredu te da se pridržavaju Vodećih načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima te Smjernica OECD-a za multinacionalna poduzeća;

17. naglašava da se Novim savezom za sigurnost opskrbe hranom i ishranu u Africi mora poboljšati dobro upravljanje prirodnim resursima, posebno na način da se stanovništvu zajamči pristup vlastitim resursima i da se u okviru ugovora povezanih s prirodnim resursima zaštite njihova prava;

Utorak, 7. lipnja 2016.

18. poziva Europsku uniju da u suradnji s Ujedinjenim narodima radi na tome da se sve zemlje obvežu na usvajanje Milanske povelje i zadaća sadržanih u njoj;
19. ističe da su za održivu poljoprivredu hidrološka regulacija i borba protiv klimatskih promjena iznimno važni; traži od svih partnera Novog saveza za sigurnost opskrbe hranom i ishranu u Africi da stave naglasak na poboljšanje pristupa vodi i tehnikama navodnjavanja te da pojačaju napore u pogledu očuvanja okoliša i tla;
20. poziva Europsku uniju da u suradnji s Ujedinjenim narodima poradi na usvajanju i širenju milanskoga Pakta o politici prehrane u urbanim sredinama;
21. poziva države sudionice da se obvežu na provedbu međunarodnih standarda kojima se uređuje ulaganje s pomoću pristupa utemeljenog na ljudskim pravima, uključujući Okvir i smjernice AU-a o zemljišnoj politici u Africi te njegova vodeća načela za ulaganja velikih razmjera u Africi;
22. poziva da se u cijelosti objave sva pisma namjere obuhvaćena okvirom za suradnju država; ističe potrebu za snažnim institucionalnim i pravnim okvirima kako bi se zajamčila pravedna podjela rizika i koristi; ističe da je sudjelovanje civilnog društva u okviru Novog saveza za sigurnost opskrbe hranom i ishranu u Africi ključno za jačanje transparentnosti i ostvarivanje njegovih ciljeva; podsjeća da treba poticati dijalog i savjetovanje sa svim skupinama civilnog društva;
23. žali zbog toga što se deset okvira suradnje Novog saveza služi samo jednim zajedničkim pokazateljem, a to je indeks Svjetske banke „Doing Business“;
24. naglašava da bi privatna poduzeća uključena u multilateralne razvojne inicijative trebala biti odgovorna za svoje postupke; u tu svrhu poziva potpisnice Novog saveza za sigurnost opskrbe hranom i ishranu u Africi da podnesu godišnji izvještaj o mjerama poduzetima u okviru Novog saveza za sigurnost opskrbe hranom i ishranu u Africi koji bi trebao biti javan i dostupan stanovnicima i lokalnim zajednicama te da uspostave neovisni mehanizam odgovornosti koji će uključivati i mehanizam za ulaganje žalbi lokalnog stanovništva i zajednica; naglašava također da ulaganja u sklopu Novog saveza koja su povezana sa zemljišnim pravima moraju biti predmet prethodne procjene učinka na zemljišna prava te u skladu s Dobrovoljnim smjernicama FAO-a iz 2012. o odgovornom upravljanju zemljišnim, ribarstvenim i šumskim resursima;
25. napominje da multinacionalne korporacije koje djeluju u okviru Novog saveza prednost daju ugovornoj poljoprivredi velikih razmjera, čime se riskira dovođenje malih proizvođača u marginalan položaj; poziva deset afričkih država koje sudjeluju u Novom savezu da se pobrinu za to da ugovorna poljoprivreda bude na korist i kupcima i lokalnim dobavljačima; u tu svrhu smatra presudnim osnažiti, među ostalim, organizacije poljoprivrednika kako bi se poboljšao pregovarački položaj poljoprivrednika;
26. naglašava da je privatni sektor već zaslužan za 90 % radnih mjesta u partnerskim državama te da je potencijal za sudjelovanje privatnog sektora neporeciv s obzirom na to da su privatna poduzeća idealno pozicionirana za pružanje održive baze za korištenje domaćih resursa, što je temelj svakog programa pomoći; naglašava važnost transparentnog regulatornog okvira kojim se jasno utvrđuju prava i obveze svih aktera, uključujući one siromašnih poljoprivrednika i ugroženih skupina, budući da bez takvog okvira nije moguće uspješno štititi ta prava;
27. poziva na reviziju okvira za suradnju država kako bi se njima učinkovito suzbijali rizici koji za male proizvođače predstavljaju sustavi ugovorne poljoprivrede i sustavi uzgajivača pod ugovorom na način da se zajamče poštene ugovorne odredbe, uključujući one o naknadama, poštovanju prava žena, podupiranju održive poljoprivrede te prikladnim mehanizmima za rješavanje sporova;

Pristup zemljištu i sigurnost posjeda

28. upozorava na to da usredotočenost isključivo na stjecanje vlasništva nad zemljištem često dovodi do nesigurnosti za male proizvođače hrane i domaće stanovništvo, posebice žene, čija prava na zemljište nisu zakonski priznata te su podložne nepoštenim zemljišnim pogodbama, izvlaštenju bez pristanka ili uskraćivanju poštenih naknada;

Utorak, 7. lipnja 2016.

29. ističe potrebu postavljanja malih proizvođača hrane na vodeće položaje, što bi omogućilo njihovim vlastitim nezavisnim organizacijama da im pruže podršku u kontroliranju zemljišta, prirodnih resursa i programa;
30. sa zabrinutošću napominje da ulagači i lokalne elite uključeni u zemljišne poslove često opisuju dotična područja kao „prazna”, „u mirovanju” ili „nedovoljno iskorištena”, premda je vrlo malena količina zemlje u Africi zaista neiskorištena, imajući u vidu, primjerice, stočarske djelatnosti;
31. ističe da 1,2 milijarde ljudi i dalje živi bez stalnog pristupa zemljištu ili na posjedima na koja ne polažu službeno pravo niti su u njihovu vlasništvu, na zemljištima koja nisu službeno razgraničena niti posjeduju pravna i financijska sredstva za kapitaliziranje vlasništva;
32. pozdravlja uvrštenje Dobrovoljnih smjernica o odgovornom upravljanju zemljišnim, ribarstvenim i šumskim resursima iz 2012. u sve okvire za suradnju država; poziva na djelotvornu provedbu i sustavnu procjenu usklađenosti s gore navedenim dobrovoljnim smjernicama i okvirom ciljeva održivog razvoja u postupku revizije okvira za suradnju država;
33. inzistira da Novi savez za sigurnost opskrbe hranom i ishranu u Africi stavi naglasak na borbu protiv utrke za obradivim površinama kojom se krše ljudska prava lišavanjem lokalnih zajednica zemljišta o kojima ovise za proizvodnju hrane i prehranu svojih obitelji; podsjeća da je u nekoliko zemalja u razvoju utrka za obradivim površinama dovela stanovništvo do egzila oduzimanjem njihovog mjesta stanovanja, rada i sredstava za život;
34. poziva uključene države:
- da osiguraju zajedničke i sveobuhvatne aranžmane u okviru kojih se prednost daje pravima, potrebama i interesima onih koji uživaju zakonsko pravo na zemljište, a tu se prije svega misli na male poljoprivrednike ili mala poljoprivredna obiteljska gospodarstva; da prije svega zajamče da sve zajednice koje žive na zemljištu čije se vlasništvo i/ili kontrola nad njim prenosi prvo daju svoj prethodan, dobrovoljan i informiran pristanak;
  - da donesu obvezujuće nacionalne mjere protiv utrke za obradivim površinama, korupcije temeljene na prijenosu zemljišta i uporabe zemljišta za špekulativna ulaganja,
  - da nadziru programe stjecanja vlasništva nad zemljištem i certifikacije zemljišta kako bi se zajamčila njihova transparentnost te kako ne bi došlo do koncentracije vlasništva nad zemljištem i oduzimanja zajednicama resursa o kojima ovise;
  - da zajamče da se financijska pomoć ne koristi kako bi se podupirale inicijative koje poduzećima omogućavaju da rasele lokalne zajednice;
  - da priznaju sva legitimna prava na zemlju, uključujući neformalna, autohtona i običajna prava posjeda; da, prema preporukama iz Dobrovoljnih smjernica, promiču nove zakone i/ili učinkovitu provedbu postojećih zakona kojima se jamče djelotvorni zaštitni mehanizmi za zemljišne transakcije velikih razmjera, primjerice gornje granice na dopuštene zemljišne transakcije i propisuje na koji način nacionalni parlamenti trebaju odobriti prijenose koji prelaze određenu gornju granicu;
  - da zajamče da poštuje načelo prethodnog, dobrovoljnog i informiranog pristanka svih zajednica na koje utječe utrka za obradivim površinama i da se zajamči održavanje savjetovanja u kojem će sudjelovati sve skupine lokalnih zajednica, posebno one koje su najviše isključene i marginalizirane;
35. isto tako podsjeća da treba prepoznati korisnička prava koja proizlaze iz običajnog prava i zaštititi ih pravnim sustavom usklađenim s odredbama i odlukama Afričke komisije za ljudska prava i prava naroda;
36. poziva na to da se Novi savez podvrgne *ex ante* procjeni učinka u pogledu zemljišnih prava te da se njegova provedba uvjetuje prethodnim, dobrovoljnim i informiranim pristankom lokalnog stanovništva na koje utječe;
37. podržava stabilan i inovativan nadzorni mehanizam u okviru Odbora za svjetsku sigurnost opskrbe hranom; poziva EU da kroz savjetovanja s organizacijama civilnog društva ojača svoj položaj kako bi mogao doprinijeti događaju povezanom s globalnim nadzorom koji će se održati tijekom 43. zasjedanja Odbora za svjetsku sigurnost opskrbe hranom u listopadu 2016., u cilju dosljedne i temeljite procjene upotrebe i primjene Smjernica o zemljištu;

Utorak, 7. lipnja 2016.

38. poziva vlade uključenih država da zajamče da poduzeća vrše temeljitu procjenu mogućih posljedica svojih aktivnosti na ljudska prava (engl. *due diligence*) provođenjem i objavljivanjem neovisnih *ex ante* procjena učinka na ljudska, socijalna i ekološka prava te jačanjem i osiguravanjem pristupa mehanizmima za ulaganje žalbi u vezi s ljudskim pravima na nacionalnoj razini koji su neovisni, transparentni, pouzdani i odgovorni;

39. poziva članove Novog saveza da uvedu neovisne mehanizme za pritužbe za one zajednice u kojima dolazi do oduzimanja zemljišta uslijed investicijskih projekata širokih razmjera;

40. podsjeća da borba protiv malnutricije iziskuje usku povezanost sektora poljoprivrede, prehrane i javnog zdravstva;

Sigurnost opskrbe hranom, ishrana i održiva obiteljska poljoprivredna gospodarstva

41. podsjeća da je potrebno učiniti sve što je moguće za poboljšanje ishrane, sigurnosti opskrbe hranom i borbe protiv gladi, kao što je utvrđeno 2. ciljem održivog razvoja; naglašava da je potrebno pružiti kvalitetniju potporu za jačanje poljoprivrednih zadruga, koje su ključne za poljoprivredni razvoj i sigurnost opskrbe hranom;

42. napominje da je stabilnost veća, a emigracija manja ondje gdje je opskrba hranom osigurana na temelju zdravih živih tala i produktivnih poljoprivredno-ekoloških sustava koji su otporni na klimatske promjene;

43. naglašava da je visokokvalitetna i uravnotežena ishrana neophodna te potvrđuje da bi ona trebala biti u srži (ponovne) izgradnje prehrambenih sustava;

44. poziva stoga na to da se prekomjerno oslanjanje na uveznu hranu zamijeni snažnom domaćom proizvodnjom hrane u okviru koje bi se prednost dala lokalnim usjevima koji ispunjavaju prehrambene potrebe; napominje da je to sve važnije s obzirom na sve veće klimatske i tržišne fluktuacije;

45. podsjeća da energetska unos nije dovoljan pokazatelj stanja ishranjenosti;

46. ističe da su potrebne strategije kojima bi se smanjilo rasipanje hrane u cijelom lancu opskrbe hranom;

47. naglašava potrebu zaštite poljoprivredne bioraznolikosti; poziva države članice EU-a da ulažu u poljoprivredno-ekološke prakse u državama u razvoju u skladu sa zaključcima IAASTD-a, preporukama posebne izvjestiteljice UN-a za pravo na hranu te ciljevima održivog razvoja;

48. podržava razvoj politika koje vode do održivih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava te poticanje vlada na uspostavljanje pozitivnog okruženja (poticajne politike, adekvatno zakonodavstvo, participativno planiranje za politički dijalog, ulaganja) za razvoj obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava;

49. poziva afričke vlade:

— da ulažu u lokalne prehrambene sustave kako bi potaknule razvoj ruralnih gospodarstava, zajamčile pristojna radna mjesta, ravnopravan pristup mehanizmima socijalne zaštite i radnička prava te da poboljšaju demokratski nadzor u pogledu pristupa resursima i pobrinu se da mali proizvođači budu uključeni u političke procese i provedbu; ističe da Novi savez za sigurnost opskrbe hranom i ishranu u Africi mora potaknuti uspostavu lokalne industrije prerade u poljoprivrednom sektoru i poboljšanje tehnika konzerviranja prehrambenih proizvoda te pojačati povezanost između poljoprivrede i trgovine kako bi se izgradila lokalna, nacionalna i regionalna tržišta koja su na korist obiteljskim poljoprivrednicima, a potrošačima pružaju kvalitetnu hranu po pristupačnim cijenama;

— da izbjegnju prekomjernu ovisnost svojih sustava prehrambene proizvodnje o fosilnim gorivima kako bi se ograničila nestabilnost cijena i smanjili učinci klimatskih promjena;

Utorak, 7. lipnja 2016.

- da razviju kratke lokalne i regionalne lance opskrbe hranom te za to prikladnu infrastrukturu za skladištenje i komunikaciju jer su kratki lanci opskrbe najučinkovitiji u borbi protiv gladi i siromaštva u ruralnim područjima;
  - da afričkim poljoprivrednicima omoguće pristup pristupačnim tehnološkim rješenjima za koja nisu potrebna velika ulaganja, a kojima bi se odgovorilo na specifične izazove poljoprivrede u Africi;
  - da potaknu na uzgoj raznolikih hranjivih, lokalnih i, koliko god je to moguće, sezonskih prehrambenih kultura, po mogućnosti lokalno prilagođenih ili autohtonih sorti i vrsta, uključujući voće, povrće i orašaste plodove, kako bi se poboljšala ishrana kontinuiranim pristupom raznolikoj, hranjivoj i pristupačnoj hrani, adekvatnoj u pogledu kakvoće, količine i raznovrsnosti, a ne samo u pogledu kalorijske vrijednosti, te proizvedene u skladu s kulturnim vrijednostima;
  - da se obvežu na punu provedbu Međunarodnog kodeksa za stavljanje na tržište nadomjestaka za majčino mlijeko i rezolucija koje je usvojila Svjetska zdravstvena skupština o ishrani dojenčadi i male djece;
  - da uspostave, promiču i podupiru organizacije proizvođača kao što su zadruge kojima bi se ojačalo pregovaračko stajalište malih poljoprivrednika, ostvarili potrebni uvjeti kojima bi se zajamčilo da tržišta malim poljoprivrednicima isplaćuju bolje naknade te omogućila razmjena znanja i najboljih praksi među malim poljoprivrednicima;
50. naglašava da Novi savez za sigurnost opskrbe hranom i ishranu mora voditi prema uspostavi regionalno prilagođene poljoprivredne strukture u primarnoj fazi i fazi prerade;
51. poziva afričke vlade da podrže međugeneracijsku solidarnost imajući na umu njezinu ključnu ulogu u okviru borbe protiv siromaštva;
52. ističe važnost promicanja programa obrazovanja u području prehrane u školama i lokalnim zajednicama;
53. ističe činjenicu da je pravo na vodu komplementarno s pravom na hranu i da iz rezolucije UN-a iz 2010. još nije proizišlo odlučno djelovanje kojim bi se jamčilo ljudsko pravo na vodu; traži od EU-a da ispita prijedlog Talijanskog odbora Svjetskoga sporazuma o vodi za fakultativni protokol uz Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima;
54. prepoznaje ključnu ulogu pristupa čistoj pitkoj vodi te utjecaj koji poljoprivreda u tom pogledu može imati;
55. prepoznaje ulogu koju pristup vodi ima u poljoprivredi i uviđa rizike prekomjernog oslanjanja na dragocjenu vodu u svrhu navodnjavanja; napominje da je u tom pogledu potrebno smanjenje rasipnih praksi navodnjavanja te ističe ulogu agronomskih tehnika čuvanja vode u sprečavanju evapotranspiracije, zadržavanju vode u zdravim živim tlima te očuvanju izvora pitke vode čistima;
56. napominje da se održivim gospodarenjem tlom svjetska proizvodnja hrane može povećati za do 58 %⁽¹⁾;
57. napominje da postoje sinergije između pristupa utemeljenih na tlu i drveću te važnost prilagođavanja poljoprivredno-ekoloških sustava klimatskim promjenama; posebno ukazuje na veliku potražnju za drvom za potpalu; osobito ukazuje na višestruku primjenu drveća koje fiksira dušik;
58. ističe da tropska i polusušna poljoprivreda imaju posebne potrebe, prije svega u pogledu usjeva koji trebaju zaštitu od sunca i zaštitu samog tla, te smatra da su ekstraktivne monokulture zastarjele i primjećuje da se njihova uporaba u sve većoj mjeri nastoji postupno ukinuti u državama donatoricama Novog saveza za sigurnost opskrbe hranom i ishranu;
59. upozorava na opasnost od prekomjernog oslanjanja na proizvodnju neprehrambenih poljoprivrednih sirovina, a ne hrane, i to posebno sirovina za proizvodnju biogoriva, u inicijativama koje financira Novi savez za sigurnost opskrbe hranom i ishranu jer proizvodnja tih sirovina može narušiti sigurnost opskrbe hranom i neovisnost država sudionica u opskrbi hranom;

⁽¹⁾ Organizacija za prehranu i poljoprivredu (FAO), Globalno partnerstvo za tlo.

Utorak, 7. lipnja 2016.

60. napominje da se agronomskim tehnikama kojima se potiču prirodni procesi, kao što su stvaranje površinskog sloja tla, regulacija vode i štetnih organizama te kruženje hranjivih tvari u sustavu zatvorene petlje, može zajamčiti dugoročna produktivnost i plodnost uz niske cijene za poljoprivrednike i uprave;
61. napominje da se poljoprivredne kemikalije mogu i prekomjerno i neprikladno koristiti u zemljama u razvoju kao što su zemlje koje sudjeluju u Novom savezu za sigurnost opskrbe hranom i ishranu;
62. napominje da situaciju otežavaju nepismenost i nedostatak prikladnog osposobljavanja te da to može dovesti do znatno povećanih razina ostataka pesticida u svježem voću i povrću, kao i do otrovanja i drugih učinaka na zdravlje poljoprivrednika i njihovih obitelji.

Regulatorna reforma u sektoru sjemena

63. podsjeća da je pravo poljoprivrednika da slobodno proizvode, razmjenjuju i prodaju sjeme temelj 90 % prihoda od poljoprivrede u Africi i da je raznolikost sjemena ključna u postizanju otpornosti poljoprivrede na klimatske promjene; ističe da korporativni zahtjevi da se ojačaju prava oplemenjivača biljaka u skladu s Međunarodnom konvencijom za zaštitu novih biljnih sorti (Konvencija UPOV) iz 1991. ne bi trebala dovesti do zabrane tih neformalnih praksi;
64. ističe opasnosti deregulacije u sektoru sjemena u državama sudionicama, koja može dovesti do pretjerane ovisnosti malih poljoprivrednika o sjemenu i proizvodima za zaštitu bilja koje proizvode strana poduzeća;
65. podsjeća da odredbe iz sporazuma TRIPS koje iziskuju neki oblik zaštite biljnih sorti ne prisiljavaju zemlje u razvoju da uvođe mehanizam UPOV; naglašava da te odredbe, međutim, omogućuju zemljama da osmisle vlastite sustave bolje prilagođene značajkama poljoprivredne proizvodnje određene zemlje i tradicionalnim sustavima opskrbe sjemenjem u čijem su središtu poljoprivrednici, pri čemu su najmanje razvijene zemlje koje su članice Svjetske trgovinske organizacije izuzete od poštovanja tih odredbi sporazuma TRIPS; naglašava da se takvim sustavima mora pružati podršku ciljevima i obvezama u okviru Konvencije o biološkoj raznolikosti, Protokola iz Nagoye i Međunarodnog ugovora o biljnim genetskim resursima za hranu i poljoprivredu, a ne djelovati u opreci s njima;
66. ne slaže se s korporacijama koje su pozvale na usklađivanje zakona o sjemenju u skladu s načelima prepoznatljivosti, ujednačenosti i postojanosti, u afričkom okruženju putem regionalnih institucija, koji će poremetiti razvoj i rast sustava opskrbe sjemenjem u čijem su središtu poljoprivrednici na nacionalnoj i regionalnoj razini s obzirom na to da se u takvim sustavima opskrbe obično ne širi i ne čuva sjeme koje ispunjava načela prepoznatljivosti, ujednačenosti i postojanosti;
67. potiče države članice skupine G-7 da pruže podršku sustavima opskrbe sjemenjem kojima upravljaju poljoprivrednici preko lokalnih banaka sjemena;
68. podsjeća da premda sorte komercijalnog sjemena kratkoročno mogu poboljšati prinos, tradicionalne poljoprivredne sorte, lokalne sorte i znanje o njima najpogodnije su za prilagodbu specifičnim poljoprivredno-ekološkim okruženjima i klimatskim promjenama; naglašava da, osim toga, njihova veća uspješnost ovisi o uporabi sirovina (gnojiva, pesticida, hibridnog sjemena) koje poljoprivrednike dovode u začarani krug duga;
69. sa zabrinutošću napominje da uvođenje i širenje certificiranog sjemena u Africi povećava ovisnost malih zemljoposjednika i vjerojatnost zaduživanja te narušava raznolikost sjemena;
70. zalaže se za pružanje potpore lokalnim politikama usmjerenima na jamčenje dosljednog i održivog pristupa raznovrsnoj i hranjivoj prehrani, u skladu s načelima vlasništva i supsidijarnosti;
71. potiče Komisiju da se pobrine da obveze EU-a prema pravima poljoprivrednika dane u okviru Međunarodnog ugovora o biljnim genetskim resursima za hranu i poljoprivredu budu odražene u cjelokupnoj tehničkoj pomoći i financijskoj potpori za razvoj politike o sjemenu; poziva EU da podrži sustave prava intelektualnog vlasništva kojima se unapređuje razvoj lokalno prilagođenih vrsta sjemena i sjemena koje su sačuvali poljoprivrednici;

Utorak, 7. lipnja 2016.

72. potiče države članice skupine G8 da uskrate potporu za GMO usjeve u Africi;
73. podsjeća da afrički ogledni zakon o biosigurnosti postavlja visoku referentnu vrijednost za biosigurnost; smatra da bi u skladu s njime trebala biti oblikovana sva pomoć stranih donatora u razvoju biosigurnosti na nacionalnim i regionalnim razinama;
74. poziva afričke zemlje da ne primjenjuju nacionalne ili regionalne mehanizme biosigurnosti koji sadrže niže standarde od onih utvrđenih Protokolom iz Cartagene o biosigurnosti;
75. poziva zemlje sudionice da omoguće poljoprivrednicima da izbjegnu ovisnost o vanjskim sredstvima te da podupru njihove metode sijanja kako bi se očuvanjem lokalnih banaka sjemena i razmjenama i trajnim razvojem lokalnih sorti sjemena očuvala i povećala poljoprivredna bioraznolikost, a konkretno da omoguće veću fleksibilnost u katalozima sjemena kako sorte poljoprivrednika ne bi bile izostavljene te da osim toga time zajamče očuvanje tradicionalnih proizvoda;
76. poziva zemlje sudionice da štite i promiču pristup malih poljoprivrednika, marginaliziranih skupina i ruralnih zajednica sjemenu i poljoprivrednim sirovinama te da štite i promiču njihovu razmjenu kao i da poštuju međunarodne sporazume o zabrani patentiranja života i bioloških procesa, posebno kada je riječ o autohtonim sojevima i vrstama;
77. naglašava rizik od veće marginalizacije žena u odlučivanju, što proizlazi iz razvoja određenih komercijalnih usjeva; napominje da je osposobljavanje u području poljoprivrede često namijenjeno muškarcima, dok su žene u zapečku, i time ih se isključuje iz upravljanja zemljištem i uzgoja usjeva u koje su tradicionalno bile uključene;

Spol

78. žali što se u okvirima za suradnju država uglavnom ne određuju precizne obveze u pogledu rodne jednakosti pri donošenju proračuna niti prati napredak preko razvrstanih podataka; ističe da je potrebno odmaknuti se od apstraktnih i općenitih obveza i krenuti prema konkretnim i preciznim obvezama u okviru nacionalnih akcijskih planova u cilju emancipacije žena kao vlasnica prava;
79. potiče vlade da uklone sve oblike diskriminacije žena u smislu pristupa zemljištu te programima i uslugama mikrofinanciranja te da učinkovito uključe žene u izradu i provedbu politika za istraživanje i razvoj u području poljoprivrede;

Financiranje ulaganja u poljoprivredu u Africi

80. naglašava potrebu da se osigura transparentnost svakog financiranja odobrenog tvrtkama iz privatnog sektora i da takva financiranja budu javna;
81. poziva donatore da usklade službenu razvojnu pomoć s načelima razvojne učinkovitosti, da se usredotoče na rezultate u cilju iskorjenjivanja siromaštva i da promiču uključiva partnerstva, transparentnost i odgovornost;
82. poziva donatore da svoju potporu razvoju poljoprivrede usmjere ponajprije preko nacionalnih razvojnih fondova koji odobravaju subvencije i zajmove malim zemljoposjednicima i obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima;
83. potiče donatore da podupru obrazovanje, osposobljavanje i tehničko savjetovanje poljoprivrednika;
84. poziva donatore da promiču formiranje organizacija poljoprivrednika profesionalne i gospodarske prirode te da podrže osnivanje poljoprivrednih zadruga, kojima se omogućava pružanje isplativih sredstava za proizvodnju te pomaže poljoprivrednicima da obrađuju i stavljaju na tržište proizvode na način koji štiti isplativost njihove proizvodnje;
85. smatra da se financiranjem koje države članice skupine G8 pružaju Novom savezu krši cilj pružanja potpore domaćim i lokalnim poduzećima koja se ne mogu natjecati s multinacionalnim poduzećima, koja već imaju koristi od dominantnog položaja na tržištu i kojima se često dodjeljuju poslovne, carinske i porezne olakšice;
86. podsjeća da je cilj razvojne pomoći smanjenje i konačno iskorjenjivanje siromaštva; smatra da bi službenu razvojnu pomoć trebalo usmjeriti na izravno pružanje pomoći malim poljoprivrednim gospodarstvima;

Utorak, 7. lipnja 2016.

87. ističe potrebu oživljavanja javnog ulaganja u afričku poljoprivredu uz potporu privatnim ulaganjima i davanja prednosti ulaganju u agroekologiju kako bi se trajno povećala sigurnost opskrbe hranom te smanjilo siromaštvo i glad uz istodobno očuvanje bioraznolikosti i poštovanje autohtonog znanja i inovacije;

88. ističe da bi države članice skupine G-7 afričkim zemljama trebale jamčiti pravo zaštite poljoprivrednih sektora preko carinskih i poreznih sustava koji idu na ruku malim zemljoposjednicima i obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima;

89. poziva Uniju da djeluje u cilju rješavanja svih gore navedenih nedostataka Novog saveza za sigurnost opskrbe hranom i ishranu u Africi, da poboljša njegovu transparentnost i upravljanje njime te da zajamči dosljednost mjera donesenih unutar tog okvira s ciljevima razvojne politike;

o

o o

90. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji i svim potpisnicama Novog saveza.
